

398/44/1

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXVII

Nr 1

WARSZAWA 1970

H 388/77/1

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXVII

1970

I

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1970

KOMITET REDAKCYJNY

Aleksander Gieysztor, Krzysztof Groniowski (sekretarz), Stanisław Herbst, Hanna Jędruszczak (sekretarz), Irena Koberdowa, Witold Kula, Bogusław Leśnodorski (redaktor), Tadeusz Łepkowski, Emanuel Rostworowski, Franciszek Ryszka, Marian H. Serejski, Janusz Tazbir, Stanisław Trawkowski (zastępca redaktora), Marian Wojciechowski, Henryk Zieliński, Mieczysław Żywczyński

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31 02 61

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10

Nakład 2471+169 egz. Ark. wyd. 25,5, ark. druk. 17,375

Papier druk. sat. kl. V, 65 g. B1

Oddano do składania 13.X.1969. Podpisano do druku 3.II.1970

Druk ukończono w lutym 1970 r.

Zam. 840/69

K-40

Cena zł 30.—

Warszawska Drukarnia Naukowa — Warszawa, Śniadeckich 8

1970 K. 16 e.
<http://rcin.org.pl>

СОДЕРЖАНИЕ

Кароль Бучек — Из исследований по организации городов в раннефеодальной Польше. Территориальная проблема каштелянских городов	3
Владислав Чаплиньски — О проблематике польского сейма в первой половине XVII века	31
Анатоль Грицкевич — Милиция магнатских городов в Белоруссии и Литве в XVI—XVIII вв.	61
Зофия Либишовска — Эдмунд Бурке и Польша	63
Станислав Серповски — Установление торговых и дипломатических отношений между Советской Россией и Италией	94

МАТЕРИАЛЫ

Тадеуш Павликовски, Славомир Ярос — Когда и где родился якобинец Юзеф Павликовски?	95
--	----

ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКА

Эмануэль Ростворовски — Польский биографический словарь и его перспективы	97
Эльжбета Горнова — О деятельности и взглядах Михаила Драгоманова	109
Мариан Войцеховски — Взгляд на новейшую историю	115
Мариан М. Дроздовски — Дискуссия о творчестве Юзефа Халасиньского	117
Ян Борковски — Размышления Халасиньского на тему о крестьянстве и народе	133

ОБЗОР ИССЛЕДОВАНИЙ

Юзеф Ционгва — Словацкие концепции о взаимоотношениях славян в XIX в.	137
---	-----

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИЙ

Януш Жарновски — Классы — сословия — прослойки	151
Ежи Вятр, Стефан Грушецки — Шляхта — общественная структура — преобразования народа	159
Збигнев Ляндау, Роман Вапиньски — Парламентарная система правительств Польши в 1919—1926 гг.	169
Ян Рейхман — Третий Рейх и Венгрия	175
Х Съезд Польских Историков	239
ХРОНИКА	267

TABLE DES MATIÈRES

Karol Buczek — Recherches sur l'organisation de castrum dans le Haut Moyen-Age en Pologne. Problème de la territorialité des châtelainies .	23
Władysław Czapliński — De la problématique de la diète polonaise dans la première moitié du XVII ^e s.	45
Anatol Hryckiewicz — Les milices des villes seigneurales en Russie Blanche et Lithuanie aux XVI ^e — XVIII ^e s.	47
Zofia Libiszowska — Edmund Burke et la Pologne	73
Stanisław Sierpowski — L'engagement de relations commerciales et diplomatiques entre la Russie Soviétique et l'Italie	77

MATÉRIAUX

Tadeusz Pawlikowski, Sławomir Jaros — Quand et où est né le jacobin Józef Pawlikowski?	95
--	----

DISCUSSIONS ET POLÉMIQUES

Emanuel Rostworowski — Etat et perspectives du Dictionnaire Biographique Polonais	97
Elżbieta Hornowa — Pour l'interprétation de l'activité et des opinions de Michel Dragomanow	109
Marian Wojciechowski — La manière d'envisager l'histoire contemporaine	115
Marian M. Drozdowski — Litige autour des opinions de Józef Chałasiński	117
Jan Borkowski — Les réflexions de Józef Chałasiński sur les paysans et la nation	133

REVUES DE RECHERCHES

Józef Ciągwa — Les conceptions slovaques de la réciprocité slave au XIX ^e s.	137
---	-----

CRITIQUES ET COMPTES-RENDUS

Janusz Żarnowski — Classes — états — couches	151
Jerzy J. Wiatr, Stefan Gruszecki — La noblesse — structures sociales — transformations de la nation	159
Zbigniew Landau, Roman Wapiński — Le système des gouvernements parlementaires en Pologne dans les années 1919—1926	169
Jan Reychman — Le Troisième Reich et la Hongrie	175

X ^e Congrès d'Historiens Polonais	239
--	-----

CHRONIQUE	267
---------------------	-----

SPIS TREŚCI

Karol Buczek — Z badań nad organizacją grodową w Polsce wczesno-feudalnej. Problem terytorialności grodów kasztelańskich	3
Władysław Czapliński — Z problematyki sejmu polskiego w pierwszej połowie XVII wieku	31
Anatol Hryckiewicz — Milicje miast magnackich na Białorusi i Litwie w XVI—XVIII w.	47
Zofia Libiszowska — Edmund Burke a Polska	63
Stanisław Sierpowski — Nawiązanie stosunków handlowych i dyplomatycznych między Rosją Radziecką i Włochami	77

MATERIAŁY

Tadeusz Pawlikowski, Sławomir Jaros — Kiedy i gdzie urodził się jakobin Józef Pawlikowski?	95
--	----

DYSKUSJE I POLEMIKI

Emanuel Rostworowski — Stan i perspektywy Polskiego Słownika Biograficznego	97
Elżbieta Hornowa — O interpretacji działalności i poglądów Michała Dragomanowa	109
Marian Wojciechowski — O sposobie patrzenia na historię najnowszą	115
Marian M. Drozdowski — Spór wokół twórczości Józefa Chałasińskiego	117
Jan Borkowski — Józefa Chałasińskiego rozmyślania o chłopach i narodzie	133

PRZEGLĄD BADAŃ

Józef Ciągwa — Słowackie koncepcje wzajemności słowiańskiej w XIX w.	137
--	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Janusz Żarnowski — Klasy — stany — warstwy	151
Jerzy J. Wiatr, Stefan Gruszecki — Szlachectwo — struktura społeczna — przeobrażenia narodu	159
Zbigniew Landau, Roman Wapiński — System rządów parlamentarnych w Polsce lat 1919—1926	169
Jan Reychman — Trzecia Rzesza a Węgry	175

•

J. Radziszewska, Studia z dziejów ustroju Spisza — Juliusz Bardach .	179
K. Zielińska, Zjednoczenie Pomorza Gdańskiego z Wielkopolską pod koniec XIII w. — Helena Chłopocka	183
Z. Wdowiszewski, Genealogia Jegiellonów — Zdzisław Spieralski .	185
Aleksander Świeżawski, Marcei Kosman	185
L. W. Razumowskaja, Oczerki po historii polskich krestian w XV—XVI ww. — Aniela Kiełbicka	190

T. Wittman, Les gueux dans les „bonnes villes” de Flandre (1577—1584) — Maria Bogucka	193
M. Komasyński, Polska w polityce gospodarczej Wersalu (1661—1715) — Edmund Cieślak	195
William III and Louis XIV: Essays 1680—1720, by and for Mark A. Thom- son — Andrzej Kamiński	197
W. A. Serczyk, Koliwsczyzna — Jan Serebnyk	200
W. Wilkoszewski, Rys historyczno-chronologiczny Towarzystwa Wolnego Mu- larstwa w Polsce — Bogusław Leśnodorski	202
M. Descotes, La légende de Napoléon et les écrivains français du XIXe siè- cle — Juliusz Willaume	204
D. C. M. Platt, Finance, Trade and Politics in British Foreign Policy 1815— 1914 — Andrzej Skrzypek	207
G. Missalowa, Studia nad powstaniem łódzkiego okręgu przemysłowego 1815— 1870 — Juliusz Łukasiewicz	209
R. Bender, Reforma czynszowa w Ordynacji Zamoyskiej 1833—1864 — Krzy- sztof Groniowski	211
J. Łukasiewicz, Kryzys agrarny na ziemiach polskich w końcu XIX wie- ku — Helena Brodowska	214
Z. Pustuła, Początki kapitału monopolistycznego w przemyśle hutniczo-meta- lowym Królestwa Polskiego (1882—1900) — Elżbieta Kaczyńska	217
F. Förster, Senftenberger Revier 1890—1914 — Andrzej Brożek	222
L. Grot, I. Pawłowski, M. Pirko, Wielkopolska w walce o niepodległość 1918— 1919 — Zbigniew Dworecki	225
J. Faltus, V. Průcha, Prehľad hospodárskeho vývoju na Slovensku v rokoch 1918—1945 — Jerzy Tomaszewski	227
J. Rothschild, Piłsudski's Coup d'Etat — Krzysztof Skubiszewski	229
Quantitative Aspekte der Wirtschaftsgeschichte — Andrzej Brożek	233
Istoriograficzni doslidzennaj w Ukrajskij RSR — Andrzej Feliks Grabski	236

X POWSZECHNY ZJAZD HISTORYKÓW POLSKICH

Otwarcie Zjazdu	239
Metodologia historii — Jerzy Maternicki	240
Nauki pomocnicze historii — Bolesław Woszczyński	242
Dydaktyka historii — Bogdan Jagiełło	243
Historia starożytna — Tadeusz Łoposzko	244
Średniowiecze — Józef Szymański	247
Odrodzenie i kontrreformacja — Stanisław Tworek	249
Czasy saskie i Oświecenie — Jacek Antoni Ojrzyński	251
Dzieje Polski w okresie walk narodowowyzwoleńczych — Jerzy Zdrada	254
Uprzemysłowienie ziem polskich w XIX i XX w. — Witold Pruss	256
Historia najnowsza — Henryk Cimek	258
Walne Zgromadzenie PTH	262
Próba bilansu	262

KRONIKA

System parlamentarny w Polsce 1919—1926 — Zbigniew Szcząska	267
Konferencja mediewistyczna komisji radziecko-polskiej	268
Przygotowania do Kongresu Moskiewskiego	269
Historiografia wcześniejszego średniowiecza (Spoleto 1969 r.)	271

Cena zł 30,—

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIKA HISTORYCZNEGO

Prenumerata krajowa

Zamówienia i wpłaty przyjmują
— Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO nr 1-6-100.200. — Urzędy pocztowe i listonosze — Oddziały i Delegatury „Ruchu”.

Prenumerata: roczna 120,— zł, półroczna 60,— zł

Zamówienia przyjmowane są do dnia 10 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty. Bieżące oraz archiwalne numery można nabyć lub zamówić w księgarniach „Domu Książki” oraz w Ośrodku Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN — Ossolineum — PWN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter). Egzemplarze archiwalne można nabywać także w Punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch”, Warszawa, ul. Nowomiejska 15/17, konto PKO nr 114-6-700041 VII O/M.

Prenumerata zagraniczna

— Koszt prenumeraty ze zleceniem wysyłki za granicę wynosi o 40% drożej. — Zamówienia dla zagranicy przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88, konto PKO 1-6-100.024.

Les demandes concernant les conditions d'achat de toutes les revues scientifiques polonaises doivent être adressés à l'Entreprise d'Exportation et d'Importation „Ruch”, Warszawa 1, Rue Wilcza 46.

Le contenu de prochains numéros des revues scientifiques ainsi que leurs prix sont indiqués dans le bulletin „Polish Scientific Periodicals”, que vous trouverez dans les bibliothèques et grandes maisons de diffusion de presse de votre pays.

Kwart. Hist. R. LXXVII, z. 1, s. 3—278, styczeń — marzec, Warszawa 1970.

Indeks 36432.